

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 51813-01-26 תמיר נ' בן ספיר

לפני כבוד הרשם בכיר מיכאל שמפל

התובע: רועי תמיר

נגד

הנתבע: בן ספיר

פסק דין

מבוא

1. בפניי תביעה קטנה בסך 13,000 ₪, שעניינה משלוח דברי פרסומת בניגוד להוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן: "חוק התקשורת" ו"חוק הספאס").

עיקר טענות התובע

2. הנתבע הוא בעליו של עסק הנושא את השם DON DE FLOR-HOME DECOR. הנתבע מפעיל את העסק כעוסק מורשה. מדובר בעסק למכירת ריהוט לבית ("בית העסק").

3. לטענת התובע, בעבר גילה עניין במוצרים המשווקים ע"י בית העסק, ומשכך נרשם לרשימת התפוצה שלה לצורך קבלת עדכונים, מבצעים ומידע שיווקי. ואולם, לאחר שרכש את המוצרים הדרושים לו מחברה אחרת, חדל להיות מעוניין בקבלת דברי פרסומת מבית העסק וביקש להביא להפסקת משלוחם.

4. לדבריו, ביום 28.8.2024, לאחר שקיבל דבר פרסומת מבית העסק לתיבת דוא"ל שברשותו, הוא שלח לו הודעת סירוב באמצעות כתובת הדוא"ל שממנה התקבלה ההודעה. לטענתו, טרם משלוח הודעת הסירוב ניסה לאתר באתר האינטרנט של בית העסק כתובת דוא"ל ייעודית למשלוח בקשות הסרה, אולם משלא עלה הדבר בידו, שלח את בקשתו לכתובת שממנה נשלחו אליו דברי הפרסומת, מתוך הנחה כי מדובר בדרך ההולמת והסבירה למימוש זכותו לפי הוראות חוק התקשורת.

5. חרף הודעת הסירוב, בית העסק המשיך, לטענת התובע, לשגר אליו הודעות פרסומיות. בנסיבות אלה, ביום 3.4.2025, התובע שב ופנה בהודעת סירוב נוספת, במסגרתה ביקש להסיר את פרטיו מכל רשימות התפוצה שברשותה. לאחר משלוח ההודעה, התקבלה אצלו הודעת שגיאה שלפיה כתובת הדוא"ל שאליה נשלחה פנייתו אינה מקבלת הודעות נכנסות. רק בדיעבד התברר לו כי הודעת שגיאה דומה התקבלה אף לאחר משלוח הודעת הסירוב הראשונה, אלא שהוא לא הבחין בה בזמן אמת.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 51813-01-26 תמיר נ' בן ספיר

6. התובע טוען כי פעל בהתאם להוראות סעיף 30א(ד) לחוק התקשורת, המחייב את המפרסם לאפשר לנמען למסור הודעת סירוב בדרך פשוטה, זמינה ויעילה. לשיטתו, שעה שבית העסק בחר לשגר את דברי הפרסומת מכתובת דוא"ל שאינה מאפשרת קבלת הודעות חוזרות, ובלא שהעמיד לרשות הנמענים כתובת חלופית נגישה למשלוח הודעות סירוב, הרי שלא קיים את חובותיו על פי דין. חרף ניסיונותיו להביא להפסקת המשלוח, בית העסק המשיך לשגר לתיבת הדוא"ל שלו דברי פרסומת נוספים.

7. שעה שהתברר לתובע כי פניותיו אינן נושאות פרי, וכי בית העסק מוסיף לשגר אליו הודעות פרסומיות, הוא פנה אליו ביום 27.5.2025, באמצעות בא כוחו, במכתב התראה. במסגרת המכתב ב"כ התובע העמיד את בית העסק על ההפרות הנטענות של הוראות חוק התקשורת, דרש להסיר את פרטיו מכל רשימת תפוצה או מאגר מידע, לחדול ממשלוח דברי פרסומת נוספים ולפצותו בגין ההפרות הנטענות.

8. ביום 9.6.2025 התקבלה תשובת בית העסק למכתב ההתראה. לטענת התובע, בית העסק לא העלה כל טענה ממשית לגופו של עניין, אלא הסתפק בטענה כי מדובר במקרים חריגים ונדירים, אשר מקורם, בין היתר, בתקלות זמניות בשרתי הדוא"ל של ספקי האינטרנט או בטעויות אנוש שנפלו אצל ספק חיצוני המפעיל את מערך הדיוור. עוד מלין התובע כי חלף נטילת אחריות למחדלים הנטענים, בחר בית העסק להפנות כלפיו וכלפי באי כוחו טענות בעלות אופי אישי, מבלי שניתן מענה ענייני להפרות שעליהן הצביע.

9. לנוכח כלל האמור, עותר התובע לחייב את הנתבע (כבעליו ומנהלו של בית העסק) בפיצוי הסטטוטורי הקבוע בסעיף 30א(1) לחוק התקשורת, ללא הוכחת נזק, בסך של 1,000 ₪ בגין כל אחת מההודעות שנשלחו אליו, ובסך כולל של 13,000 ₪.

עיקר טענות הנתבע

10. הנתבע אינו מכחיש כי התובע נרשם בעבר לרשימת התפוצה של העסק לצורך קבלת תכנים שיווקיים ועדכונים מסחריים. לדבריו, לאחר תקופה מסוימת ביקש התובע להסיר את פרטיו מרשימת התפוצה, אולם בשל תקלה טכנית במערכת הדיוור, בקשת ההסרה לא נקלטה כראוי, ומשכך המשיך לקבל הודעות פרסומיות.

11. לטענת הנתבע, המשך משלוח הודעות לא נבע מהתעלמות מכוונת מהודעת הסירוב או מהפרת הוראות חוק התקשורת, אלא מכשל טכני נקודתי במערכת הממוחשבת, אשר מנע את הסרתו של התובע מרשימת התפוצה. לשיטתו, מדובר בתקלה חריגה, שאין בה כדי ללמד על התנהלות שיטתית או על זלזול בזכויות הנמענים.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 51813-01-26 תמיר נ' בן ספיר

12. עוד נטען כי התובע נוקט דרך קבע דפוס פעולה של הרשמה לרשימות תפוצה של בתי עסק, ולאחר מכן מבקש להסיר את עצמו מהן, מתוך ציפייה כי תתרחש תקלה טכנית שתוביל להמשך משלוח הודעות פרסומיות, ותקים לו עילת תביעה. לדבריו, התובע ניהל ומנהל אף כיום הליכים משפטיים נגד עסקים, קטנים וגדולים כאחד, וצירף אסמכתאות המלמדות על התנהלות זו.

13. הנתבע מוסיף כי הוא בעלים של עסק קטן המופעל על ידו וע"י רעייתו, וכי חיובו בפיצוי בסכום הנתבע עלול להסב לו פגיעה כלכלית משמעותית. לשיטתו, מדובר בתקלה נקודתית שניתן היה ליישב בדרכי הידברות, מבלי להידרש לניהול הליך משפטי.

1. בהמשך לכך טוען הנתבע כי פנה אל התובע בניסיון להביא את המחלוקת לידי סיום מחוץ לכותלי בית המשפט, ואף הציע לפצותו באמצעות הענקת מוצר מבית העסק. ואולם, לדבריו, הצעתו לא נענתה, והתובע עמד על ניהול ההליך ועל דרישתו לפיצוי הכספי.

2. לנוכח כל האמור, סבור הנתבע כי אין לראות בתקלה הנטענת משום הפרה המצדיקה את חיובו בפיצוי הסטטוטורי הנתבע, וכי בנסיבות העניין יש להורות על דחיית התביעה, ולחלופין להתחשב באופייה החריג של התקלה ובנסיבותיו האישיות בעת קביעת תוצאות ההליך.

דיון והכרעה

3. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות, במסכמים שהוגשו ובטענות הצדדים כפי שנשמעו לפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי **דין התביעה להתקבל בחלקה בלבד**. להלן טעמיי לכך, אשר יובאו בתמצית כמצוות תקנה 15(ב) לתקנות השיפוט בתביעות קטנות (סדרי דין), תשל"ז-1976.

4. מחד גיסא, שוכנעתי כי הנתבע הפר את הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת, בכך שדברי פרסומת המשיכו להישלח לתובע לאחר שביקש להסיר את פרטיו מרשימת התפוצה. מאידך גיסא, מצאתי כי נסיבות המקרה, ובפרט אופן התנהלותו של התובע, משליכות באופן ממשי על שיעור הפיצוי הראוי, ומצדיקות את העמדתו על הרף הנמוך.

5. סעיף 30א לחוק התקשורת נועד להתמודד עם תופעת משלוחם של דברי פרסומת בלתי רצויים, אשר הפכה ברבות השנים למטרד של ממש הפוגע בפרטיות הציבור, בזכותו לאוטונומיה וביכולתו לעשות שימוש חופשי באמצעי התקשורת שברשותו. על רקע זה קבע המחוקק מנגנון של פיצוי, שאינו מותנה בהוכחת נזק, מתוך מטרה ליצור הרתעה יעילה ולעודד אכיפה אזרחית של הוראות החוק. בית המשפט העליון עמד לא אחת על כך שהפיצוי הקבוע בסעיף 30א לחוק התקשורת אינו נועד להעשיר את הנמען ואף אינו בעל אופי עונשי גרידא, אלא נועד ליצור איזון בין הגנה אפקטיבית על הציבור לבין הרתעת מפרסמים מפני הפרת הוראות החוק [ראו: רע"א 7064/17 יהונתן ארד נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ (פורסם במאגרים; 11.12.2018)].

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 51813-01-26 תמיר נ' בן ספיר

6. בהתאם לסעיף 30א(1) לחוק התקשורת, רשאי בית המשפט לפסוק פיצוי ללא הוכחת נזק בגין כל דבר פרסומת שנשלח בניגוד להוראות החוק. ואולם, המחוקק לא קבע מנגנון של פיצוי אוטומטי ואף לא חייב את בית המשפט לפסוק את הסכום המרבי בכל מקרה ומקרה. ההכרעה בדבר שיעור הפיצוי הופקדה בידי בית המשפט, אשר נדרש להפעיל שיקול דעת שיפוטי, תוך מתן משקל למכלול נסיבות העניין ולתכליות העומדות ביסוד ההסדר החקיקתי.

7. סעיף 30א(5) לחוק התקשורת קובע **"חזקה על מפרסם ששיגר דבר פרסומת בניגוד להוראות סעיף זה, שעשה כך ביוזעין כאמור בפסקה (1), אלא אם כן הוכיח אחרת..."**.

8. בענייננו, שוכנעתי כי הנתבע עמד בנטל לסתור את החזקה האמורה. מעדות רעייתו (המפעילה יחד עמו את בית העסק), אשר נתמכה בהסברי הגורמים הטכניים שנשמעו לפניי, התרשמתי כי המשך משלוח ההודעות לא נבע ממדיניות מכוונת או מהתעלמות מודעת מהוראות החוק, אלא מתקלה טכנית אמיתית במערכת הדיוור, אשר מנעה את הסרת פרטיו של התובע מרשימת התפוצה. איני סבור כי מדובר בניסיון להתחמק מחובותיו של המפרסם, אלא בכשל טכנולוגי אשר הוביל, הלכה למעשה, להפרת הוראות החוק.

9. עם זאת, אין במסקנה זו כדי לפטור את הנתבע מאחריות. חוק התקשורת מטיל על המפרסם אחריות להבטיח כי מנגנון ההסרה יפעל באופן תקין ויעיל, והעובדה שההפרה נגרמה בשל תקלה במערכת ממוחשבת אינה מאיינת את עצם הפרת הוראות החוק. אחריותו של מפרסם אינה מתמצה בכוונותיו הסובייקטיביות, אלא נבחנת גם על פי תוצאת פעולתה של המערכת שבה בחר לעשות שימוש.

10. בהקשר זה יש ליתן את הדעת גם להוראות סעיף 30א(ד)(1) לחוק התקשורת, המקנות לנמען את הזכות לבחור את האופן שבו תימסר הודעת הסירוב, בין בדרך שבה שוגר דבר הפרסומת ובין בכתב. זכות הבחירה נתונה לנמען בלבד, ואין המפרסם רשאי להגביל אותה או להתנות אותה בדרך פעולה מסוימת. לצד זאת, מחויב המפרסם להעמיד לרשות הנמען מנגנון הסרה פשוט, זמין ויעיל. במקרה דנן, הוכח כי הנתבע העמיד לרשות הנמענים מנגנון הסרה באמצעות לחצן "הסר" שנכלל בגוף ההודעות, ומכאן שאין מדובר במקרה שבו נמנעה מהתובע האפשרות המעשית להסיר את עצמו מרשימת התפוצה. ואולם, משבחר התובע להודיע על סירובו באמצעות מענה לכתובת הדוא"ל שממנה נשלחו ההודעות, דרך המוכרת אף היא בדיון, היה על הנתבע לוודא כי פנייתו תטופל כנדרש. משלא אירע כך, הושלמה ההפרה הקבועה בחוק, אף אם מקורה בתקלה טכנית ולא בהתנהלות מכוונת.

11. המסקנה העולה מן המקובץ היא כי התקיימו בענייננו יסודות האחריות לפי סעיף 30א לחוק התקשורת. עם זאת, אין בכך כדי לסיים את מלאכת ההכרעה. משנקבע כי הנתבע הפר את הוראות החוק, אעבור לשלב השני של הבחינה - קביעת הפיצוי הראוי. בשלב זה אין די בעצם

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 51813-01-26 תמיר נ' בן ספיר

מספר ההודעות שנשלחו, אלא יש לבחון את מכלול נסיבות העניין, ובכלל זה התנהלות שני הצדדים, תכליות החוק, עקרון תום הלב והשאלה, האם פסיקת הפיצוי המבוקש תגשים את מטרותיו של ההסדר החקיקתי, או שמא תוביל לתוצאה שאינה מידתית.

12. טענתו המרכזית של הנתבע היא כי התובע נוהג להגיש דרך קבע תביעות מכוח סעיף 30א לחוק התקשורת, וכי מדובר ב"תובע סדרתי" אשר מטרתו אינה הפסקת משלוחם של דברי הפרסומת, אלא הפקת רווח כספי מהפרות טכניות של הוראות החוק. אין בידי לקבל טענה זו במובנה הרחב. ההלכה הפסוקה קבעה כי עצם העובדה שתובע מגיש תביעות רבות מכוח חוק התקשורת אינה שוללת את זכותו לקבלת פיצוי, ואף אין בה כשלעצמה משום חוסר תום לב. נהפוך הוא. בית המשפט העליון עמד על כך שהמחוקק ביקש לעודד אכיפה אזרחית פרטית של הוראות החוק, מתוך הכרה בכך שהנמענים משמשים כלי מרכזי במאבק בתופעת הספאם ובהגשמת תכליתו ההרתעתית של ההסדר החקיקתי (רע"א 7064/17 יהונתן ארד נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ המוזכר לעיל).

13. ואולם, אין משמעות הדבר כי התנהלותו של כל תובע חסינה מביקורת שיפוטית. כפי שנפסק, עקרון תום הלב חולש על כלל ההליכים האזרחיים, והוא אינו פוסח אף על תביעות מכוח סעיף 30א לחוק התקשורת. משכך, אף אם שאלת תום ליבו של התובע אינה נמנית עם יסודות האחריות ואינה שוללת את עצם קיומה של ההפרה, הרי שהיא מהווה שיקול רלוונטי ובעל משקל במסגרת הפעלת שיקול דעתו של בית המשפט בקביעת שיעור הפיצוי הראוי [ראו: ע"א (מחוזי מרכז) 16321-03-20 אורית עקיבא נ' טרוולייק בע"מ (פורסם במאגרים; 20.9.2020)].

14. בענייננו, התמונה העובדתית שהתבררה לפניי חורגת מהמקרה השגרתי של נמען המבקש להביא להפסקת משלוחם של דברי פרסומת. במהלך הדיון שאלתי את התובע במפורש באשר לדפוס פעילותו החוזר של הגשת תביעות מסוג זה, והוא לא שלל את הטענה שנרשם לאתרים תוך מודעות לכך שכשלים במנגנוני ההסרה עלולים להצמיח לו עילות תביעה (עמ' 3 בתמלול הפרוטוקול, שורות 36-39). אף שאין בעצם ההרשמה לרשימות תפוצה משום פסול, ואף שאין מניעה כי אדם יעמוד על זכויותיו מקום שהחוק הופר, התרשמתי כי במקרה שלפניי התכלית המרכזית של התנהלות התובע לא הייתה בהכרח התעניינות ברכישת ריהוט, ולאחר מכן הפסקת משלוחן של ההודעות, אלא יצירת תשתית להגשת הליכים משפטיים מקום שבו יתרחש כשל במנגנון ההסרה.

15. מסקנה זו מתחזקת לנוכח התנהלותו של התובע לאחר משלוח הודעת הסירוב הראשונה. מן הראיות עלה כי במשך פרק זמן של כשבעה חודשים המשיך התובע לקבל הודעות פרסומיות מבית העסק, עד אשר נצברו 13 הודעות בסך הכל. אמנם, החוק אינו מטיל על נמען חובה להקטין את נזקו במובנה הקלאסי של הקטנת הנזק, ואינו מחייב אותו לשוב ולפנות פעם אחר

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 51813-01-26 תמיר נ' בן ספיר

פעם למפרסם. ואולם, אין בכך כדי לפטור אותו מהחובה לנהוג בתום לב ובדרך המקובלת. בנסיבות שבהן היה קיים, בכל הודעה והודעה, מנגנון הסרה פשוט, ברור ונגיש באמצעות לחצן "הסר", וכאשר התובע הבין כי פנייתו הראשונה לא הביאה להפסקת משלוח ההודעות, ניתן היה לצפות כי יעשה שימוש אף באמצעי זה, או למצער יברר תוך פרק זמן סביר, מדוע בקשתו לא יושמה, חלף המתנה ממושכת שבמהלכה נוספו הודעות נוספות למניין ההפרות הנטענות.

16. איני קובע כי התנהלות זו של התובע, שוללת את עצם זכאותו לפיצוי. הנתבע הוא שנושא באחריות להפרת הוראות החוק, ומשנקבע כי בקשת ההסרה לא טופלה כנדרש, אין לגלגל את מלוא האחריות לפתחו של התובע. אך עם זאת, התנהלותו של התובע משליכה באופן ישיר על השאלה האם פסיקת הפיצוי המרבי תגשים את תכליתו של סעיף 30 לחוק התקשורת, או שמא תוביל לתוצאה שאינה מתיישבת עם עקרונות היסוד של ההליך האזרחי. הפיצוי הסטטוטורי נועד להרתיע מפרסמים מפני הפרת החוק; אין הוא נועד לשמש אמצעי לצבירת רווחים מקום שבו התנהלות הנמען עצמו תרמה באופן ממשי להצטברות ההפרות.

17. בהקשר זה ראוי להזכיר כי תקנה 4 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, מעגנת את חובתם של בעלי הדין לנהוג בהגינות, בתום לב ובדרך שתסייע להשגת תכליתו של ההליך השיפוטי. אף שלא מצאתי כי המקרה שלפניי מצדיק קביעה של שימוש לרעה בהליכי משפט במובנו הקיצוני של המונח, איני יכול להתעלם מהעובדה שהתנהלות התובע אינה עולה בקנה אחד עם תכליתו של חוק התקשורת, אשר נועד בראש ובראשונה להביא להפסקת מטרד הספאם ולהרתיע מפני הישנותו, ולא ליצור מנגנון של צבירת הפרות לאורך זמן מקום שניתן היה, במאמץ סביר, להביא להפסקתן בשלב מוקדם יותר.

18. נמצא אפוא, כי ענייננו מחייב עריכת איזון בין שני אינטרסים מתחרים. מצד אחד ניצבת החובה להבטיח אכיפה אפקטיבית של הוראות חוק התקשורת ולהעביר מסר ברור למפרסמים כי עליהם לקיים מנגנוני הסרה תקינים ויעילים; מצד שני ניצב הצורך למנוע תוצאה שלפיה הפיצוי הסטטוטורי יהפוך לכלי להתעשרות שאינה נגזרת מתכליתו ההרתעתית של החוק. איזון זה מוביל למסקנה כי יש ליתן משקל ממשי לחוסר תום הלב שנפל בהתנהלות התובע בעת קביעת שיעור הפיצוי, מבלי לשלול את עצם זכאותו לקבלת פיצוי בגין ההפרה שהוכחה.

19. מן הראיות שהובאו לפניי התרשמתי כי מדובר בעסק משפחתי קטן, אשר לא ביקש להתעלם במכוון מבקשת ההסרה, או להמשיך ולשגר דברי פרסומת חרף ידיעה כי הדבר אסור. ההפרה נבעה, כאמור, מתקלה במערכת הדיוור, ומשעה שהנתבע עמד על קיומה של התקלה פעל לתיקונה. אמנם אין בכך כדי לגרוע מהאחריות, אולם יש בכך כדי למתן את עוצמת הגינוי הנדרשת ואת שיעור הפיצוי שיש לפסוק.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 51813-01-26 תמיר נ' בן ספיר

20. לאחר ששקלתי את מכלול נסיבות העניין; את מספר ההודעות שנשלחו; את העובדה כי בקשת ההסרה לא יושמה; את אופייה של ההפרה; את הסבריו של הנתבע באשר לתקלה הטכנית; היעדר כוונה מודעת להפר את הוראות החוק; את התנהלות התובע ואת הצורך להגשים את תכליותיו ההרתעיות של חוק התקשורת, מבלי להפוך את מנגנון הפיצוי לכלי להתעשרות שאינה עולה בקנה אחד עם מטרותיו - הגעתי למסקנה כי העמדת הפיצוי על מלוא סכום הנתבע תהא בלתי מידתית בנסיבות העניין.

21. **סוף דבר:** התביעה מתקבלת בחלקה.

22. אני מחייב את הנתבע לשלם לתובע פיצוי בסך **2,800** ₪, (1,000 ₪ בגין ההודעה הראשונה ו- 150 ₪ בגין כל הודעה שנשלחה לאחר מכן), וכן הוצאות משפט בסך **750** ₪ (במסגרת פסיקת ההוצאות לקחתי בחשבון את ביטול פסק הדין שניתן בהיעדר הגנה, ואפנה לסיפא של החלטתי מיום 13.4.2026). סכומים אלה ישולמו בתוך 30 יום, אחרת יישאו ריבית פיגורים מהיום ועד למועד התשלום המלא בפועל.

23. ניתן להגיש בקשת רשות ערעור על פסק הדין לבית המשפט במחוזי בת"א, בתוך 30 יום מיום קבלתו.

24. **המזכירות** תשלח את פסק הדין לצדדים בדואר רשום עם אישורי מסירה.

ניתן היום, ט"ז אב תשפ"ו, 30 יולי 2026, בהעדר הצדדים.

מיכאל שמפל, רשם בכיר